

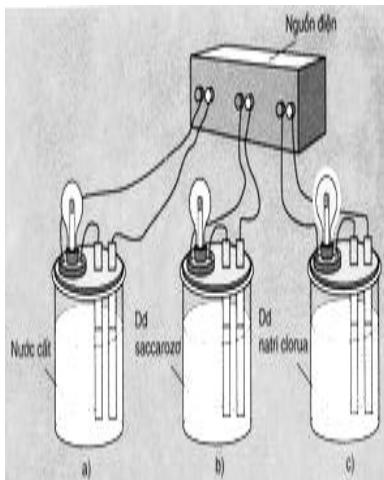
CHƯƠNG 1: SỰ ĐIỆN LI

Bài 1: SỰ ĐIỆN LI

I. HIỆN TƯỢNG ĐIỆN LI.

1. Thí nghiệm.

a. Mô tả thí nghiệm (SGK):

b. Nhận xét :

Hóa chất	Quan sát bóng đèn	Kết luận
nước cát	.....	.....
dd saccarozơ $C_{12}H_{22}O_{11}$	.....	.....
dd ancol etylic C_2H_5OH	.....	.....
NaCl khan	.....	.....
dd HCl	.....	.....
dd NaOH	.....	.....
dd NaCl	.....	.....

2. Nguyên nhân tính dẫn điện của các dung dịch axit, bazơ và muối: là do khi hòa tan trong nước các axit, bazơ và muối phân li ra ion (mang điện tích chuyển động tự do) nên dd của chúng dẫn điện.

- **Sự điện li:** Quá trình phân li các chất trong nước ra ion.

- **Chất điện li:** Những chất tan trong nước phân li ra ion.

→ Axit, bazơ và muối là những chất điện li.

II. PHÂN LOẠI CÁC CHẤT ĐIỆN LI.

1. Độ điện li

Thí nghiệm.

❖ Mô tả thí nghiệm: dùng bộ dụng cụ như hình trên

Cốc 1: đựng dd HCl 0,1 M.

Cốc 2: đựng dd CH_3COOH 0,1 M.

❖ Nhận xét:

- Bóng đèn ở cốc đựng dd HCl ..... so với bóng đèn ở cốc đựng dd CH_3COOH .

❖ Kết luận:

- Nồng độ các ion trong dd HCl **lớn hơn** nồng độ các ion trong dung dịch CH_3COOH , nghĩa là số phân tử HCl phân li ra ion nhiều hơn so với phân tử CH_3COOH .

2. Chất điện li mạnh và chất điện li yếu.

a. Chất điện li mạnh.

- Chất điện li mạnh: chất khi tan trong nước, các phân tử hòa tan đều phân li ra ion

- **Chất điện li mạnh** bao gồm:

- **Các axit mạnh:** HCl, HBr, HI, HNO₃, H₂SO₄, HClO₃, HClO₄, HMnO₄...

- Các **bazo mạnh**: LiOH, KOH, Ba(OH)₂, Ca(OH)₂, NaOH ...
- Hầu hết các **muối tan**: NaCl, KNO₃, Fe₂(SO₄)₃, CH₃COONa, NH₄NO₃, K₂CO₃, MgSO₄... (tất cả các muối có gốc Na⁺, K⁺, NH₄⁺, NO₃⁻, ..., đều tan.)
- Biểu diễn pt điện li bằng **mũi tên 1 chiều** (→)

VD: .....

b. Chất điện li yếu

- Chất điện li yếu: chất khi tan trong nước, chỉ có một số phân tử hòa tan phân li ra ion

- **Chất điện li yếu** bao gồm:

- Các **axit yếu**: CH₃COOH, H₂S, H₂CO₃, HNO₂, H₂SO₃, HF, H₃PO₄, HClO, HClO₂...
- Các **bazo yếu** (ít tan hoặc kết tủa): Mg(OH)₂, Al(OH)₃, Fe(OH)₃, NH₃, ...
- Một số **muối ít tan hoặc kết tủa**: Ag₂SO₄, CaSO₄, CaCO₃, BaSO₄, BaCO₃, MgCO₃...

- Biểu diễn pt điện li bằng **mũi tên 2 chiều** (⇌) (thuận nghịch)

VD: .....

c. Chất không điện li.

- Chất không điện li là chất khi tan trong nước không phân li ra ion.

- **Chất không điện li** bao gồm:

- Chất rắn: C₆H₁₂O₆ đường glucozơ, C₁₂H₂₂O₁₁ đường saccarozơ,...
- Chất lỏng: C₂H₅OH, HCHO....
- Chất khí: N₂, O₂, CH₄, SO₂...

CỦNG CỐ: Viết pt điện li của những chất sau :

a. H ₂ SO ₄	m. AlCl ₃ .....
b. Ba(OH) ₂	n. HCl.....
c. HF.....	o. Al(NO ₃) ₃ .....
d. Fe ₂ (SO ₄) ₃	p. C ₂ H ₅ OH.....
e. NH ₄ Cl.....	q. Mg(OH) ₂ .....
f. CH ₃ COONa.....	r. NH ₄ NO ₃ .....
g. HClO.....	s. CuSO ₄ .....
h. HClO ₂	t. K ₂ SO ₄ .....
i. HClO ₃	u. KHSO ₄ .....
j. HClO ₄	v. NaClO ₃ .....
k. NaOH.....	w. NaCl.....
l. CH ₃ COOH.....	x. FeCl ₂ .....

BÀI TẬP**Câu 1.** Viết phương trình điện li của các chất sau:

- a. Chất điện li mạnh: HNO_3 , KOH , $\text{Ba}(\text{OH})_2$, KClO_3 , K_2SO_3 , Na_3PO_4 , FeCl_3 , $\text{Al}_2(\text{SO}_4)_3$, $\text{Mg}(\text{NO}_3)_2$, KHS , NaHSO_4 , CH_3COONa , KMnO_4

- b. Chất điện li yếu: HClO , HNO_2 , HCN , CH_3COOH

Câu 2. Tính C_M của từng ion trong dd sau: $\text{Ba}(\text{NO}_3)_2$ 0,1M; HNO_3 0,02M; K_2SO_4 0,05M

Câu 3. Tính nồng độ mol/l của các ion trong các trường hợp sau:

- a. Hòa tan 0,02 mol NaOH vào nước được 50 ml dung dịch. ($\mathcal{D}\mathcal{S}: [\text{Na}^+] = [\text{OH}^-] = 0,4\text{M}$)

- b. Trộn 150ml dung dịch CaCl_2 0,5M với 50ml dung dịch NaCl 2M và 300 ml dung dịch KCl 1M. ($\mathcal{D}\mathcal{S}: [\text{Ca}^{2+}] = 0,15\text{M}, [\text{Cl}^-] = 1,1\text{M}, [\text{Na}^+] = 0,2\text{M}, [\text{K}^+] = 0,6\text{M}$)

c. Trong 150ml dung dịch có hoà tan 6,39g Al(NO₃)₃. ($\mathcal{D}\mathcal{S}$: $[Al^{3+}] = 0,2M$, $[NO_3^-] = 0,6M$)

Câu 4. Tính C_M của các ion K⁺ và SO₄²⁻ có trong 2 lít dung dịch chứa 17,4g K₂SO₄ tan. ($\mathcal{D}\mathcal{S}$: $[K^+] = 0,1M$, $[SO_4^{2-}] = 0,05M$)

Câu 5. Hãy tính nồng độ các ion trong dd? (coi V dung dịch thay đổi không đáng kể)

a. Trộn 150 ml dung dịch MgCl₂ 0,5M với 50 ml dung dịch NaCl 1M.

($\mathcal{D}\mathcal{S}$: $[Mg^{2+}] = 0,375M$, $[Cl^-] = 1M$, $[Na^+] = 0,25M$)

b. Trộn 50 ml dung dịch H₂SO₄ 0,4M với 350 ml dung dịch HCl 0,2M.

($\mathcal{D}\mathcal{S}$: $[H^+] = 0,275M$, $[SO_4^{2-}] = 0,05M$, $[Cl^-] = 0,175M$)

Câu 6. Tính nồng độ mol/l của các ion trong các trường hợp sau:

a. Hòa tan 12,5 gam CuSO₄.5H₂O vào nước tạo thành 200 ml.

(ĐS: [Cu²⁺]=0,25M, [SO₄²⁻]=0,25M)

b. Hòa tan 3,36 lít HCl (đktc) vào nước được 300 ml dung dịch.

(ĐS: [H⁺]=0,5M, [Cl⁻]=0,5M)

Câu 7. Tính V dd HCl 0,5M chứa số mol H⁺ bằng số mol H⁺ có trong 0,3 lít dd H₂SO₄ 0,2M. (ĐS: 0,24 lít)